

Aan
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

M, R

Bescherming persoonlijke levenssfeer

TER BESLISSING

Datum

30-08-2023

Onze Referentie

2023Z13850

Opgesteld door

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Uiterlijk bij

[datum uiterlijk bij]

Plandatum/Deadline Kamer

01-09-2023

Binnengekomen op

20-07-2023

nota

Vragen van het lid Podt (D66) aan MP en StasJenV over het artikel 'Tunesië-deal zit vol 'juridische bochten', zeggen experts'

Aanleiding

Kamervragen gesteld door het lid Podt (D66) over het door de EU met Tunesië gesloten MoU.

Geadviseerd besluit

Uw akkoord met bijgevoegde beantwoording van de Kamervragen, die door MinBZ(tevens MinBHOS), mede namens MP en StasJenV zal worden uitgestuurd. De concept-beantwoording is reeds akkoord voor MP en StasJenV.

Kernpunten

De Kamervragen gaan in de kern over de volgende punten:

- Berichten over schendingen van de mensenrechten van migranten en de vraag of dat binnen het kader van de gemaakte afspraken plaatsvond.
- De aansprakelijkheid van de EU en/of Nederland voor de vermeende schendingen.
- Het borgen van mensenrechten en de consequenties van schendingen.
- De rol van MP en Nederland bij het sluiten van het MoU.
- Wie de afspraken precies hebben gemaakt.

De voorgestelde beantwoording is langs de volgende lijnen:

- Verwijzing naar het verslag van de RBZ die op 20 juli plaatsvond.
- Het MoU schetst dat de migratiesamenwerking tussen de EU en Tunesië zal plaatsvinden met respect voor mensenrechten en internationaal recht, mede op aandringen van Nederland.
- Berichten over incidenten zijn moeilijk te verifiëren. Nederland zet zijn inzet voort op het verbeteren van migratiemanagement, inclusief bescherming van mensenrechten.
- Nader informeren van de Kamer volgt zodra de vormgeving en voorwaarden van de EU-steun door de Europese Commissie zijn uitgewerkt.
- Het MoU is niet volgens de voorgeschreven procedure totstandgekomen. Zie toelichting hieronder.

Toelichting

Afwijken procedure voor MoU's:

- Bij de totstandkoming van het MoU is de Europese Commissie afgeweken van de voorgeschreven procedure, waarbij de Commissie voorafgaand aan de ondertekening van een MoU over een machtiging van de Raad beschikt.
- Het sluiten van het MoU volgde op conclusies van de Europese Raad van februari, maart en juni 2023, waarin bij besprekingen over migratie werd opgeroepen tot snelle implementatie van beleid en het sluiten van een breed partnerschap met Tunesië.
- De Commissie heeft gedurende het voorjaar 2023 de contouren van het partnerschap gedeeld met de Raad en er is in de Raad ook gesproken over het voornemen van de Commissie om een MoU met Tunesië te sluiten. In deze besprekingen heeft de Raad geen machtiging afgegeven tot het ondertekenen van het MoU.
- Meerdere lidstaten brachten dit op als aandachtspunt in interventies tijdens de RBZ van 20 juli jl. In het NRC-artikel van 18 augustus 2023¹ is hierover geschreven naar aanleiding van DUI bezwaren tegen de procedure.
- Omwille van de transparantie van het proces wordt geadviseerd om in beantwoording van de Kamervragen die voorliggen de handelingswijze van de Commissie en de procedure in de Raad toe te lichten.
- U kunt daarbij aangeven dat het kabinet de zorgen over de gevolgde procedure deelt en dat hier geen precedentwerking vanuit mag gaan. Daarnaast kunt u aangeven dat er brede steun was in de Raad voor de inhoud van het MoU en voor de implementatie ervan door de EU. Dat betekent overigens niet automatisch dat de Raad de machtiging tot ondertekening aan de Commissie had afgegeven. Daarvoor is in principe consensus in de Raad vereist.
- Tijdens het reces zijn in totaal vier sets Kamervragen over dit onderwerp ontvangen: Podt; Drost en Ceder; Kroger en Piri; Piri. Bij alle vier de sets is het volgende van belang:
 - o Het MoU is tussen de EU en Tunesië en daar ligt nu de primaire verantwoordelijkheid om de afspraken verder uit te werken en voortgang in de gaten te houden.
 - o Toezicht op en onderzoek naar de mensenrechtensituatie is met name een verantwoordelijkheid van lokale en internationale partners zoals de VN.
 - o NL stelt het belang van mensenrechten aan de orde via de EU en in bilaterale gesprekken met de Tunesische autoriteiten.

Datum

30-08-2023

Onze Referentie

2023Z13850

¹ <https://www.nrc.nl/nieuws/2023/08/18/duitsland-kritisch-op-tunesie-deal-eu-lidstaten-werden-gepasseerd-a4172263>